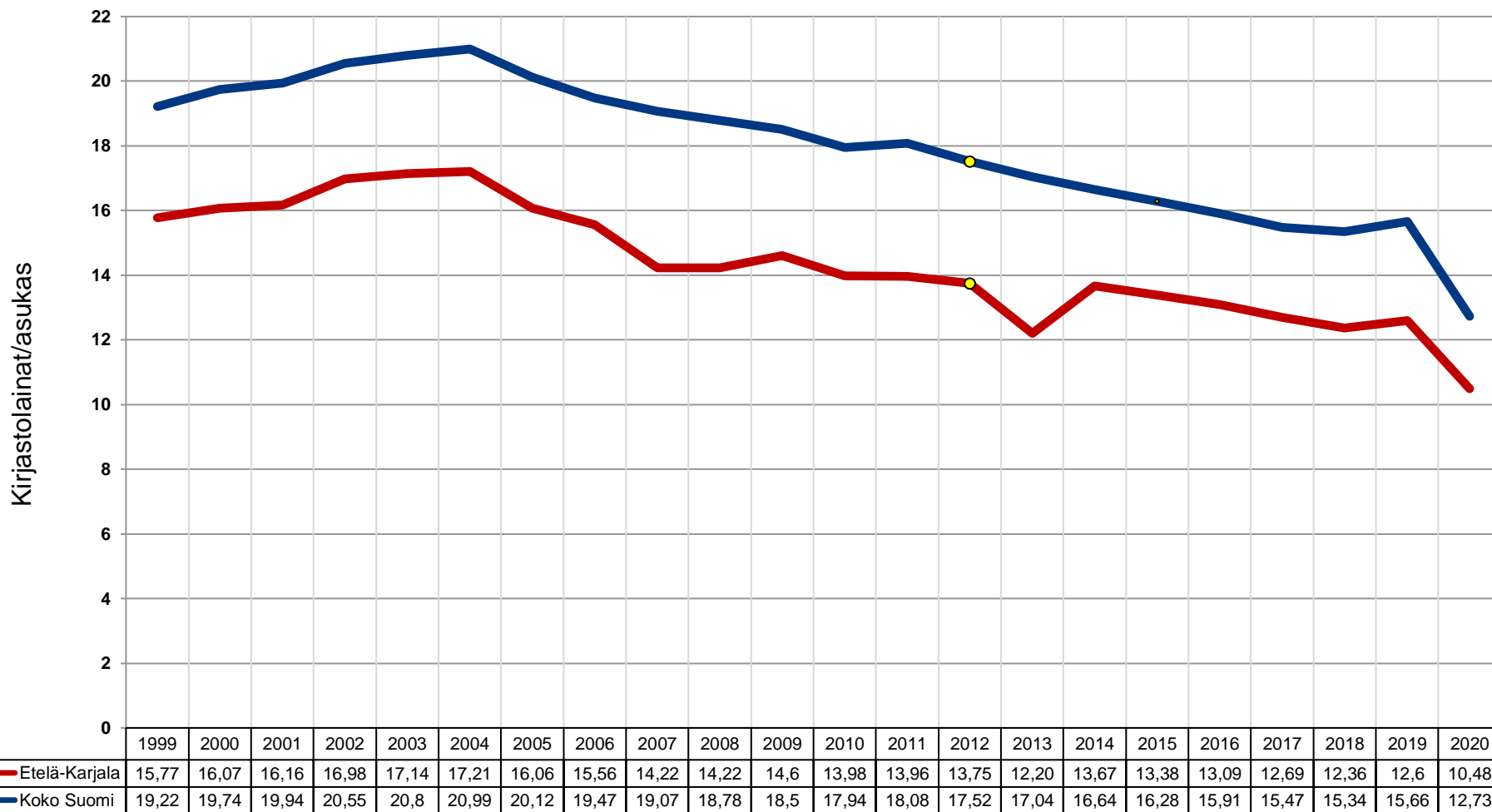
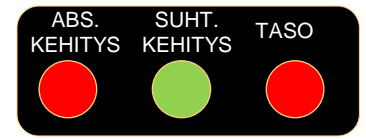

K2. Kirjastolainojen määrä (Etelä-Karjala)

Lähde: tilastot.kirjastot.fi

K2. Kirjastolainojen määrä (Etelä-Karjala)

Arviointiperusteet: Yhteiskunnat hakevat pohjaa hyvälle elämälle ja uuden luonnille mm. tallennetun tiedon avulla. Kirjastoilla on ollut tässä tärkeä rooli. Kirjastolaitosta ja sen aktiivista käyttöä voidaan pitää sekä oppimista että kulttuuria ylläpitävänä ja edistävänä voimana, jolla on vahvat perinteet tiedon tarjoajana. Tiedon tallennuksessa ja jakelussa on kuitenkin tapahtunut suuria muutoksia. Sähköiset viestimet ovat vallanneet tilaa painettujen tuotteiden rinnalla. Perinteisten kirjojen ja muun lainattavan materiaalin ohella erityisesti internet erilaisine laitesovelluksineen tarjoaa vaihtoehtoja sekä tietojen että ajanvietteen etsinnässä. Tietokoneet ja muut nettiin yhteydessä olevat laitteet ovat tulleet kotikäytössä yleisiksi, mikä lienee väistämättä vaikuttanut perinteisten kirjalainojen määrään. Kirjastoihinkin otetaan yhteyttä aiempaa useammin netin kautta. Nettiasiakkaiden osuus kaikista kirjastojen asiakkaista on noussut. Kirjastolaitoksen voidaan arvioida säilyttäneen asemansa ja merkityksensä tässä muutoksessa varsin hyvin. Kirjastot ovat myös monipuolistaneet omaa tarjontaansa. Perinteinen painettu kirjakaan ei ole menettänyt kannatuksestaan kovin suurta osaa.

Kehitys on näkynyt kuitenkin luvuissa niin, että kirjastolainojen määrä on vuoden 2004 jälkeen ollut laskeva – vain vuosi 2014 teki poikkeuksen. Etelä-Karjala menestyy maakuntien vertailussa huonosti. Vuonna 2019 asukaslukuun suhteutettu lainausmäärä oli maakunnassa 12,55 (edellisvuonna 12,30). Koko maan keskiarvo oli 15,66 lainaa. Etelä-Karjalan luku oli maakuntien pienin, samoin kuin edellisvuonna. Seuraavaksi matalimmat luvut olivat Etelä-Savossa (13,41) ja Uudellamaalla (14,11). Korkeimmat luvut olivat Etelä-Pohjanmaalla (19,06) ja Pirkanmaalla (18,31).

Etelä-Karjalassa oli vuoden 2019 aikana aktiivisia lainaajia eli lainausoikeuttaan käyttäneitä kaikkiaan 39 605 henkeä. Tämä on 31,0 % maakunnan asukkaista. Koko maan keskimääräinen lainaajien osuus asukkaista oli 36,2 %, siis edelleen melko selvästi Etelä-Karjalaa korkeampi. Lainoja tehtiin maakunnassa kaikkiaan 1,6 miljoonaa, joista 80 % oli kirja-aineistojen, loput muiden aineistojen lainauksia, mm. musiikkiaänitteitä ja DVD- ja Blu-ray levyjä. E-aineistojen hankinnat ja käyttökerrat kasvoivat edellisvuodesta selvästi.

Maakunnan kirjastoihin käytetty työpanos laski edellisvuodesta: 99:stä henkilötyövuodesta 98:aan. Kirjastolaitoksen toimintakulut olivat noin 6,9 miljoonaa euroa. Esimerkiksi asukasta kohti lasketut henkilöstömenot olivat Etelä-Karjalassa pienemmät (26,60 €/asukas) kuin maan keskiarvo (30,71 €/asukas).

Fyysisiä käyntejä kirjastoihin oli noin 998 800, joka on noin 95 000 edellisvuotta enemmän. Verkkokäynnit kasvoivat 12 %. Fyysisten kirjastokäyntien laskenta tapahtuu toimipisteittäin automaattisella laskijalla tai otantalaskennalla. Verkkokäynti on asiakkaan tekemä virtuaalikäynti kirjaston ulkopuolelta kirjaston web-sivustoon. Kirjaston koneilla tehtyä asiointia ei lasketa verkkokäynniksi.

Indikaattorin kehittyminen: Etelä-Karjalassa indikaattori K2 on kehittynyt vuoden 2012 jälkeen **negatiivisesti**, kansallista kehitystä hieman **paremmin** indikaattorin tason oltua v. 2019 kansallista tasoa **heikompi**.